

njeni redki zvočni posnetki glasu pesnika Otona Župančiča in pisatelja Frana Saleškega Finžgarja.

V okviru druge sekcije je potekala okrogla miza o stanju arhivskih depojev; navezovala se je na predavanja prvega dne zborovanja. Razpravljavci so ugotovili, da je metodologija za popis arhivskih depojev ustrežna in da bi bilo dobro kar najhitreje popisati stanje v vseh arhivskih depojih.

V tretji sekciji so predstavili e-arhiviranje. Prednosti in hkrati pasti e-poslovanja so vsekakor izzivi za današnjo arhivistiko, ki kar kliče po novem profilu arhivskega poklica, povezanem z informatizacijo in digitalizacijo.

Zadnji dan zborovanja je bil namenjen medarhivskemu sodelovanju. Svoje zgodbe o uspehu so nam predstavili predstavniki Zgodovinskega arhiva in muzeja Univerze v Ljubljani, Narodne in univerzitetne knjižnice, predstavnica arhivistov iz Hrvaške. Znana je njihova zgodba o uspehu. Včasih bi bilo mogoče dobro pokukati tudi na jug in ne samo na sever oziroma na zahod. Jelka Melik je v svojem referatu predstavila medarhivsko delovno skupino za pravosodje, ki jo sestavljajo arhivisti, pristojni za organe pravosodja in ustavnega sodstva. Poudarila je, da je lahko kljub pomanjkljivostim, napakam in slabostim vzorec ter kaže eno izmed poti nadaljnega razvoja arhivske stroke.

Kustos Pomorskega muzeja "Sergej Mašera" je na slikovit in poučen način prikazal, kako je lahko mednarodno sodelovanje dolgoročno za institucijo dobro.

Kakšno je (ne)sodelovanje med slovenskimi arhivi, nam je predstavila direktorica Zgodovinskega arhiva Ljubljana. Kje in zakaj škripa ter kaj in kako (mogoče tudi zakaj) bi še bilo mogoče popraviti škripajoči voz?

Med drugimi temami je bilo nekaj besed povedanih tudi o InfoArhu, in sicer, kje so vzroki in zapleti, da ga še (vedno) ne uporabljamo pri popisovanju arhivskega gradiva. Drago Trpin, ki nas je želel obširneje seznaniti s koristnimi izkušnjami s pripravo aplikacije, je bil žal odsoten.

Seveda pa nobenega zborovanja ni brez dobrih organizatorjev. Delavci Zgodovinskega arhiva Celje z mag. Bojanom Cvelfarjem na čelu so se izkazali kot dobri organizatorji in prijazni gostitelji. Spremljajoči program je bil zelo dober in udeleženci smo dokazali, da se znamo še družiti in pogovarjati. Vsekakor pa ne smemo pozabiti še na ves trud preostalih dveh članov pripravljalnega odbora. To sta naš tajnik Andrej Nared in predsednica društva Mirjana Kontestabile Rovis. Vsi skupaj so dokazali, da je mogoče s skupnimi močmi veliko narediti. Potrudili so se, da je bil zbornik referatov natisnjen in tudi objavljen na spletni strani Arhivskega društva Slovenije že teden pred zborovanjem. Veseli me, da so o našem delu in zborovanju poročali tudi novinarji časopisa DELO, in

sicer dne 11. 10., 13. 10. in 16. 10. 2007. O zborovanju so poročali tudi lokalni tiskani mediji, radio in velenjska televizija. Pohvalno.

In še vprašanje za konec. Ali se bomo na naslednjem zborovanju spopadali z izzivi ali ponovno s starimi travmami?

Mira Hodnik

SKLEPI 23. ZBOROVANJA ARHIVSKEGA DRUŠTVA SLOVENIJE

V Komisiji za sklepe so bili: mag. Metka Bukošek, Nataša Budna Kodrič, mag. Bojan Cvelfar, Mirjana Kontestabile Rovis, Judita Šega in dr. Jedert Vodopivec.

1. sklep:

Ugotovljeno je bilo, da je metodologija za oceno pogojev materialnega varstva uporabna in da se do posvetovanja v Radencih uporabi za popis preostalih depojev. Metodologijo je mogoče priporočiti tudi ustvarjalcem in pritegniti ostale slovenske univerze (mariborsko, primorsko in novogoriško) ter povabiti k sodelovanju tudi arhive iz sosednjih držav, kot so Hrvaška, Italija in Avstrija.

Da bi se izognili napakam pri pridobivanju in obnovi arhivskih skladišč, bi bilo nujno potrebno:

Ob pridobivanju novih arhivskih depojev zagotoviti aktivno sodelovanje arhivov pri nastajanju projektne naloge, gradbenega načrta ter vključitev v nadzor izvedbe gradnje in sodelovanje pri prevzemu dokončane stavbe.

Opraviti temeljito revizijo načrtov pred začetkom del, pri kateri morajo aktivno sodelovati tudi predstavniki arhiva. V tej fazi se še da odpraviti pomanjkljivosti, ki jih projektant v načrtu ni zajel, so pa za opravljanje arhivske službe in varstvo arhivskega gradiva bistvenega pomena.

Potrebno je doseči, da bodo odgovorni arhivisti in projektanti upoštevali vse potrebne predpise o materialnem varstvu arhivskega gradiva.

V projektu načrtovanih del mora biti predviden maksimalni obseg gradbenih, inštalaterskih in obrtniških del, tako da tudi brez klimatskih naprav zagotavljajo ustrezne klimatske pogoje za trajno hrambo arhivske dediščine. Vsa pozneje izvedena dela, ki se med gradnjo ali po njej pokažejo kot nujno potrebna, zahtevajo znatna dodatna sredstva, zato druga pomembna dela niso opravljena. Praksa je pokazala, da so pomanjkljivo izvedena gradbena dela praktično nepopravljiva.

Aktivno sodelovanje bodočega uporabnika prostorov z izvajalci del in financerjem. Žal se prepo-

gosto dogaja, da uporabnikov, ki sicer niso investitorji in s tem tudi ne financerji, izvajalci del sploh ne upoštevajo. Ker niso stranka v postopku, niso povabljeni niti na tehnični prevzem adaptiranih prostorov.

Neodvisni nadzor del mora biti v prid uporabnika.

Obvezna vključenost arhivske inšpekcijske službe pri celotnem projektu. Nedopustno je, da inšpektor za arhivsko gradivo ni povabljen na tehnični pregled objekta, tako kot so npr. zdravstveni, sanitarni, požarni in drugi inšpektorji. Arhivsko gradivo vendarle zahteva specifične pogoje, določene z normativnimi akti.

Smiselnost adaptacij starih stavb v arhivsko skladišče je pogosto vprašljiva. Zlasti so problematične nosilnost stropov in hidroizolacije kletnih in polkletnih prostorov.

Funkcionalnost prostorov se pri novogradnjah lahko povsem prilagodi bodočim uporabnikom in potrebam delovnega procesa, pri adaptacijah pa je končni rezultat le skupek bolj ali manj sprejemljivih kompromisov in prilagoditev obstoječi arhitekturi.

Pri novogradnjah, namenjenih za arhivska skladišča, je potrebno strogo spoštovati pravila gradbene fizike ter uporabljati klasične materiale in tehnike, pri tem pa je treba vedeti, da je taka gradnja kratkoročno dražja, vendar pa se dolgoročno ekološko in ekonomsko izkaže kot upravičena.

Časovna usklajenost del med več uporabniki stavbe bi pripomogla k zmanjšanju podvajajočih se del, nemotenosti delovanja (izpadi elektrike, vklopi alarmov ...).

Ni pomembno, da so dela izvedena v okviru predvidenih finančnih kalkulacij, ampak da so dobro opravljena. Če niso, je treba dokazati napake, najti krivca in ga ustrezno kaznovati.

ADS bo na žgočo problematiko javnost opozoril na tiskovni konferenci.

2. sklep:

Za delovanje strokovnih delovnih skupin je potrebno pripraviti pravno podlago in spodbujati njihovo nadaljnje delo. Potrebno je izdelati ustrezno strategijo razvoja slovenske arhivistike.

3. sklep:

ADS podpira predlog, da bi ob morebitnem sprejetju nove pokrajinske zakonodaje pokrajinski arhivi delovali v okviru pokrajinskih uprav in da bi pri prenosu finančnih sredstev le-ta prenesli na tisto pokrajino, v kateri je sedež regionalnega arhiva.

4. sklep:

ADS podpira ugovor in pripombe k 3. členu predloga določitve plačilnega razreda delovnih mest skupine G in podskupine G2 k aneksu h kolektivni

pogodbi za kulturne dejavnosti v RS sindikata SVIZ, da ni utemeljene osnove, da bi bila delovna mesta v arhivih uvrščena v nižje plačilne razrede kot v muzejih in knjižnicah. Zato predlagamo ustrezen popravek razvrstitve in uskladitev z muzeji in knjižnicami.

5. sklep:

Ker letos mineva 60 let od podpisa mirovne pogodbe z Italijo, je treba ponovno opozoriti na nerешen problem restitucije arhivskega gradiva, ki je po drugi svetovni vojni ostalo v italijanskih arhivih in drugih kulturno-varstvenih ustanovah. Zato komisija za sklepe 23. arhivskega zborovanja predlaga, da s to problematiko ponovno seznanimo Ministrstvo za zunanje zadeve RS in Ministrstvo za kulturo RS ter od njiju zahtevamo, da država Slovenija po ustrezni poti intervenira, da bodo končno rešena tista določila mirovne pogodbe z Italijo, ki zadevajo vračanje arhivskega gradiva in drugih kulturnih dobrin.

6. sklep:

Razpis za aktivno sodelovanje na zborovanju arhivistov je javen. Prijavi se lahko vsakdo, prejete pri-spevke sprejema in zavrača izvršni odbor ADS. Zato je zaželeno, da se v prid arhivske stroke udeležbe prijavljenih referentov administrativno ne onemogoča.

Mira Hodnik

Zborovanje madžarskih arhivistov, Nyíregyháza, 22.–24. avgust 2007

Zborovanje se je kot v prejšnjih letih začelo z večernim sprejemom za goste iz drugih držav. Prišli so iz Avstrije, Češke, Poljske, Romunije, Slovaške, Srbije, Ukrajine; sam sem se zborovanja udeležil kot predstavnik Arhivskega društva Slovenije. Uvodnim pozdravom in nagovorom so sledili neformalno pomenkovanje in spoznavanje gostov; morda bodo temelj poznejših zvez in sodelovanja.

Tudi začetek prvega delovnega dne zborovanja je bil v znamenju pozdravnih nagovorov. Domače in tuje udeležence so pozdravili županja mesta Nyíregyháza, predsednik županijske skupščine in predsednik Društva madžarskih arhivistov dr. László Szögi. Sledili so kratki nagovori tujih gostov, podelitev nagrad madžarskega društva in skupščina društva.

Delo na zborovanju je potekalo v sekcijah. Prva se je ukvarjala z zaščito arhivskega gradiva. Eden od referentov je predstavil stanje skladišč madžarskih arhivov, torej je bila ena od njihovih tem enaka kot nosilna tema letošnjega slovenskega zborovanja. Tudi teme drugih predavateljev te sekcije so bile v Sloveniji